YMPÄRISTÖVALIOKUNTA 14.10.2025

Juha Nousiainen

SVP/Ilmasto & Kestävä liiketoiminta

KESTÄVÄ MAAPERÄ JA UUDISTAVA VILJELY

Terve ja hedelmällinen maaperä on ruoantuotantomme ja huoltovarmuutemme perusta

- Ilmastonmuutos tulee lisäämään ääriolosuhteita myös peltoviljelyn näkökulmasta
- Erityisesti pitkät kuivuus- ja märkyysjaksot haastavat pellon kasvukuntoa ja tuottavuutta

Uudistavan hiiliviljelyn keinoin on mahdollista lisätä hiilisyötettä maaperään

- Luken Valse-aineiston mukaan kivennäismaiden hiilivarasto on laskenut kymmeniä vuosia
- Laskeva varaston trendi on pysäytettävissä ja myös käännettävissä kasvuun

Valio ja muut ovat kouluttaneet hiiliviljelyn periaatteita viljelijöille jo monta vuotta

- Tätä on edelleen jatkettava ja koulutusta uudistettava uuden tutkimustiedon kertyessä

Maatalouspolitiikassa on otettava tavoitteeksi viljelysmaan maaperän suojelu

- Ja luotava käytännön toimille riittävä säädöskehikko ja taloudelliset kannusteet (CAP ja kansalliset toimet)

On tärkeää säilyttää tai lisätä peltojemme orgaanisen aineksen ja pysyvän hiilivaraston määrää

- Se lisää maan vedenpidätyskykyä ja puskuroi viljelyolosuhteita pitkiä kuivuus- ja märkyysjaksoja varten

Oleellista on maksimoida hiilisyöte

- Mahdollisimman suuri yhteytys, mikrobitoiminta ja maaperän suoja (minimoidaan muokkaus). Lämpötilan nousu lisää orgaanisen aineen hajotusta ja CO_2-päästöjä

Uudistava viljely

- Parhaimmillaan varmistaa satovarmuutta pitkällä tähtäimellä, hidastaa ilmastonmuutosta ja parantaa viljelyalueiden monimuotoisuutta

UUDET RUOKATEKNOLOGIAT

- Ruokaan liittyviä uusia teknologioita tulee teollisen mitan käyttöön tasaisesti. Alla muutamia esimerkkejä viime vuosikymmeniltä:
  - Kalvoerotustekniikat tulleet laajaan käyttöön
    - ovat mahdollistaneet tehokkaammat tuotantoprosessit (säästöä energian ja veden kulutuksessa) sekä innovatiivisemmat tuotteet (ravitsemus, maku)
  - Entsyymien tuotanto tehokkaasti fermentoreissa (teolliset tuotantokannat sekä GMO että ei GMO)
    - Entsyymien puhtaus ja tehokkuus lisääntynyt. Tämä mahdollistanut mm. parempien juustojen, hyvän makuisten laktoosittomien ja monien kasvipohjaisten juomien sekä välipalojen valmistamisen
  - Fermentoimalla tuotetut yksisoluproteiinit, rasvat ja yksittäiset komponentit
    - Pekilo rehupuolella ja Quorn ruokapuolella ollut pitkään markkinoilla
    - Toimivat parhaimmillaan kun käyttävät raaka-aineen muun tuotannon sivujakeita
    - Ruokajärjestelmä tasolla merkitys tullee jäämään rajalliseksi
- Yksittäisen ruokateknologian kehitys ei muuta isosti ruokajärjestelmätason kestävyyttä, mutta on tyypillisesti rakentanut isoa kuvaa parempaan suuntaan = ei ole yksittäistä keinoa jolla isot ongelmat ratkaistaan
- Ruokateknologihin voi lukea myös geenisaksitekniikan. EU:n olisi syytä kulkea samaan suuntaan kuin muun maailman eli geenisaksiteknologia sisällyttämien normaaleihin kasvinjalostusmenetelmiin. Ilmastonmuutoksen selviämiseen tarvitaan nopeutusta lajikekehitykseen